

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-683/11-C

Název kontrolované osoby: Střední odborné učiliště služeb Vodňany
Zeyerovy sady 43/II

Sídlo: Zeyerovy sady 43/II, 389 01 Vodňany

IČ: 26099152

Identifikátor: 651016762

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Karlem Pavlíčkem

Zřizovatel: Město Vodňany, Náměstí Svobody 18,
389 01 Vodňany

Místo inspekční činnosti: Zeyerovy sady 43/II, 389 01 Vodňany

Termín inspekční činnosti: 31. říjen – 3. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Jako součást inspekční činnosti proběhlo tematické šetření úrovně a podpory sociální gramotnosti, včetně ankety pro žáky.

Aktuální stav školy

Střední odborné učiliště služeb Vodňany, Zeyerovy sady 43/II (dále škola) zahájilo svoji činnost 1. 9. 2006, a navázalo tak na tradici učňovského školství ve městě. Jako právnická osoba vykonává činnost střední školy (s kapacitou 350 žáků), školní jídelny (s kapacitou 300 strážníků) a domova mládeže (s kapacitou 90 lůžek). Počtem žáků patří k menším učňovským zařízením, které poskytuje střední vzdělání s výučním listem v tomto školním roce celkem ve čtyřech oborech s kódovým označením dosaženého vzdělání H a v jednom oboru s kódovým označením E. Školní výuka se uskutečňuje v areálu v centru města, odborný výcvik je zajištěn kromě pracovišť a učeben SOU na smluvních pracovištích ve městě.

Škola poskytuje v denním studiu střední vzdělání s výučním listem v těchto oborech:

- 23-51-H/01 Strojní mechanik (ŠVP Zámečnick)
- 29-54-H/01 Cukrář (ŠVP Cukrář)
- 41-52-H/01 Zahradník (ŠVP Zahradník)
- 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby (ŠVP Kuchařské práce)
- 65-51-H/01 Kuchař – číšník (ŠVP Kuchař-číšník)

V tomto školním roce je zřízeno celkem 15 tříd denního studia 5 oborů. K 30. 9. 2011 studuje ve škole 169 žáků a výuku zajišťuje celkem 23 pedagogických pracovníků, kromě dvou splňují podmínky odborné kvalifikace. Vzdělávání v 1. – 3. ročníku oborů strojní mechanik, cukrář, zahradník, kuchař – číšník se uskutečňuje podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), v oboru stravovací a ubytovací služby probíhá výuka podle ŠVP v 1. a 2. ročníku, ve 3. ročníku podle předchozích vzdělávacích dokumentů schválených MŠMT. Pro malý zájem uchazečů nebyl otevřen obor nástrojař (23-52-H/01).

Od předchozí inspekce hodnotící podmínky vzdělávání (v r. 2008) došlo k několika změnám. Zlepšila se materiální vybavenost učeben i pracovišť pro odborný výcvik. Žáci mohou nově využívat stipendijní program zřizovatele školy. V počtech každoročně přijímaných žáků se neprojevuje celkový populační pokles, ale počty žáků se daří postupně mírně zvyšovat. Současný stav ke dni 30. 9. 2011 představuje oproti školnímu roku 2010/2011 navýšení o 13 žáků a škola musela některé zájemce o studium dle svých kritérií odmítnout. Škole byla schválena výjimka v počtu navýšení povoleného počtu žáků v každé třídě 1. ročníku na 34. Struktura vzdělávacích oborů vyhovuje potřebám trhu práce i sociálním partnerům školy. Ředitel je ve funkci od roku 2006 a splňuje kvalifikační předpoklady dle školského zákona.

Škola vychází vstříc sociálním možnostem rodin daného regionu, zajišťuje komplexní výuku, ubytování a stravování v místě se snadnou dopravní obslužností a podporuje žáky stipendijním programem.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Školní vzdělávací program. ŠVP i dobíhající vzdělávací program odpovídají zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Jsou zpracovány na požadované úrovni a v souladu

s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Vzdělávání probíhá podle pěti ŠVP, z toho u čtyř oborů již třetím rokem a u jednoho oboru druhým. Třetí ročník oboru stravovací a ubytovací služby se vyučuje dle dobíhajících učebních dokumentů schválených MŠMT. ČŠI komparační analýzu ŠVP již provedla, dílčí nedostatky v nich byly odstraněny před inspekční činností a nyní jsou všechny v souladu s příslušnými rámcovými programy. ŠVP mají stanoveny priority vzdělávání zaměřené na kvalitní profesní přípravu, podporují rozvoj osobnosti žáků a zohledňují celkové podmínky i finančními možnostmi školy. Pro naplnění cílů ŠVP vytváří škola pozitivní klima.

Efektivní organizace vzdělávání. Organizace vzdělávání, interní pravidla, metody a formy výuky umožňují realizovat obsah vzdělávání a směřují k získání požadovaných klíčových kompetencí žáků. Škola zajišťuje povinné vyučovací předměty a učební plány vycházejí z profilace a reálných podmínek školy. Organizace výuky probíhá s ohledem na potřeby jednotlivých vzdělávacích oborů, u všech tříd v pravidelném týdenním cyklu střídání teoretické a praktické výuky. Škola zajišťuje žákům v průběhu jejich vzdělávání odborný výcvik v reálných podmínkách. Slučování žáků paralelních ročníků ve výuce všeobecně vzdělávacích předmětů klade s ohledem na skladbu žáků v tomto typu vzdělávání na vyučující vysoké nároky jak na přípravu, tak samotný vyučovací proces. V průběhu vzdělávání jsou přijímána opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních rizik. Úspěšnost žáků je sledována a podporována.

Rovný přístup ke vzdělávání. Škola zajišťuje na požadované úrovni rovný přístup všech uchazečů ke vzdělávání při přijímání, v průběhu vzdělávání i při jeho ukončování. Přijímání uchazečů je v souladu s platnými předpisy, do prvního ročníku přijímá škola uchazeče ke vzdělání bez přijímacích zkoušek. O své vzdělávací nabídce a postupu při přijímání škola informuje pravdivě a způsobem všem dostupným, tj. na webových stránkách školy, při dnech otevřených dveří, při individuálních návštěvách zájemců, prezentacemi a náborovými akcemi. Škola vytváří podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ve školním roce 2011/2012 vykazuje dva žáky (žákyně se sluchovým postižením ve 2. ročníku a žák se zrakovým postižením v 1. ročníku). Náležitá pozornost v rámci činnosti výchovného poradce ve spolupráci se všemi učiteli je věnována žákům se specifickými poruchami učení. Výchovný poradce je zkušený učitel s příslušným vzděláním (absolvoval studium speciální pedagogiky). Škola má nastavený funkční systém prevence ke zvládnutí rizikových jevů a předcházení školní neúspěšnosti. Snaží se podchytit žáky z méně podnětného rodinného prostředí, žáky s problémovou docházkou i žáky s nižším zájmem o vzdělávání. Významně tomu napomáhá rovněž činnost metodika prevence sociálně patologických jevů.

Účinná podpora rozvoje osobnosti žáků. Průběh vzdělávání byl posuzován na základě rozhovorů s pedagogy, kontroly školní dokumentace a hospitací zaměřených na monitoring praktické realizace ŠVP. Pedagogičtí pracovníci uplatňují pravidla stanovená školním řádem, ve sledovaných hodinách bylo zřetelné cílevědomé vedení žáků k dodržování zásad slušného chování, mezilidské komunikace a k vzájemné toleranci. Všichni učitelé vystupovali v hospitovaných hodinách odborně erudovaně a k žákům velmi vstřícně. Uplatňovali styly a způsoby výuky převážně tradiční a frontálně vedené s dominancí učitele, snažili se žáky vhodně motivovat a vést je k logickému uvažování, ale míra aktivního přístupu ze strany žáků byla rozdílná. Menší prostor pro aktivní učení žáků a samostatnou práci žáků s více zdroji ovlivňuje i nižší vybavenost moderní didaktickou technikou. Efektivitu výuky příliš nepodporuje slučování paralelních ročníků na všeobecně vzdělávací předměty, přesto se i v početně vyšších třídách hodiny vyznačovaly klidnou

pracovní atmosférou. Učitelé dokázali dobře pracovat se skutečností, že se u žáků projevovala nižší úroveň kompetencí a znalostí daná skladbou žáků. Rozvoji osobnosti žáků školy účinně napomáhá poradenský systém školy. Plně funkční je činnost dvou pedagogických asistentek u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Všestranný rozvoj osobnosti žáků je vedle vzdělávacího procesu podporován i pestrou nabídkou mimoškolních aktivit domova mládeže.

Účinná podpora rozvoje funkčních gramotností. Při realizaci školních vzdělávacích programů jsou žáci podporováni v rozvoji vědomostí, dovedností a postojů v jednotlivých základních gramotnostech standardními způsoby a s výsledky odpovídajícími typu školy a skladbě žáků. Žáci jsou vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí v souvislosti s konkrétním učebním oborem. Rozvoj kompetencí je zaměřen na upevnění základních znalostí a především na získání praktických dovedností. Účinnost podpory funkčních gramotností je hlavně ve všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech ovlivněna potřebou dovybavit učebny moderní didaktickou technikou. V rámci inspekční činnosti proběhl ve škole monitoring sociální gramotnosti žáků. Vedle hospitací v hodinách občanské nauky se uskutečnily rozhovory s příslušnými vyučujícími a ve 3. ročníku oboru cukrář a kuchař byla prostřednictvím počítačů zadána anketa ověřující sociální gramotnost žáků, jejíž vyhodnocení bude součástí celkové tematické zprávy ČŠI.

Systematické a systémové hodnocení výsledků vzdělávání žáků Žáci jsou průběžně hodnoceni v hodinách teoretického i praktického vyučování, jejich výsledky jsou pedagogy vzájemně konzultovány. Škola systematicky sleduje a hodnotí výsledky vzdělávání na pedagogických radách, v rámci metodických komisí, ve výročních zprávách a vlastním hodnocení. Externí testování škola nezařazuje. Celkový průměrný prospěch v roce 2010/11 činil 2,63 (nejlepší průměr 2,05). U žáků se na prospěchu podílí nízká vstupní úroveň znalostí a dovedností, rovněž časté absence některých z nich. Příznivější výsledky jsou zaznamenány v odborných předmětech, zejména u žáků se zájmem o daný obor. Škola se snaží žáky ke studiu motivovat, k čemuž výrazně přispívá možnost získání prospěchového stipendia. V posledních ročnících je pečlivě sledována výstupní úroveň žáků (výsledky závěrečných zkoušek). Uplatnění absolventů v praxi (v loňském školním roce jich bylo 47) je většinou velmi dobré, zvláště u oborů zahradník nebo strojař (zámečnick). Žáci školy dosahují dobrých výsledků při reprezentaci školy v soutěžích odborných dovedností i v soutěžích sportovních. Výsledky vzdělávání mají stabilizovanou úroveň a jsou srovnatelné s ostatními středními školami tohoto typu. Škole se podařilo za 5 let existence svými výsledky vzdělávání v profesní přípravě učňů obhájit své postavení v regionu. Produktivní činnost učňů a jejich aktivní podíl na akcích města si získaly oblibu u veřejnosti.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Řízení školy. Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce a při jejím výkonu postupuje podle ustanovení školského zákona. Úroveň řízení odpovídá typu školy, organizační řád stanovuje povinnosti jednotlivých pracovníků. Vzhledem k menšímu počtu zaměstnanců se při kontrole vzdělávání a provozu školy upřednostňuje osobní kontakt vedení s ostatními pracovníky, ale pro přenos informací se využívají i další běžné komunikační postupy. Je uplatňován demokratický styl řízení, ve škole jsou zřetelné velmi dobré vzájemné vztahy a celkově pozitivní klima. Dokumentace školy je zpracována na

velmi dobré úrovni, drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Výroční zprávy a vlastní hodnocení mají požadovanou strukturu a vycházejí z činnosti školy i domova mládeže. Koncepce rozvoje školy je promyšlená a na základě analýzy podmínek stanovuje hlavní cíle ve všech oblastech vzdělávání. Pravidelně probíhají kontroly pedagogické oblasti, hospodaření a provozu školy. Je stanoven plán kontrol a určení pracovníci, kteří zodpovídají za dílčí oblasti. Škola vykazuje požadované statistické údaje o činnosti. Rozdělení kompetencí a odpovědnosti v řízení školy je funkční a umožňuje realizaci obsahu vzdělávání.

Partnerství. Nejdůležitější je spolupráce se zřizovatelem, který zajišťuje provoz a přispívá soustavně ke zlepšování podmínek vzdělávání. Vytvořením stipendijního programu pomáhá škole motivovat žáky k úspěšnému studiu. SOU se pak aktivně zapojuje do řady akcí pořádaných městem (Vodňanské rybářské dny, adventní trhy, akce pro seniory apod.), kde zajišťuje gastronomické nebo ubytovací služby, rovněž se podílí na úpravě a údržbě veřejných parků. Spolupráce s městem je oboustranně na příkladné úrovni. Vzhledem k různorodému zaměření vzdělávací nabídky školy je nezbytná spolupráce s řadou smluvních partnerů, kteří poskytují pracoviště pro odborný výcvik. Ti vycházejí v potřebné míře škole vstříc a např. firma Pöttinger se stává pro absolventy oboru strojní mechanik v malém městě zároveň jejich potencionálním zaměstnavatelem. Spolupráce s dalšími zákonnými partnery, tj. se školskou radou a rodiči probíhá standardními způsoby. Spolupráce s partnery celkově přispívá ke zkvalitňování podmínek a průběhu teoretického i odborného vzdělávání.

Personální podmínky. Ve škole působí 23 pedagogických pracovníků. Věková struktura a složení pedagogického sboru odpovídají potřebám školy. Personální rizika týkající se oblasti výuky odborných předmětů vedení sleduje a snaží se je minimalizovat (celkem dva vyučující nesplňují kvalifikační předpoklady). Pozornost je věnována dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků zejména v oblasti získání kvalifikačních předpokladů, nových metod a forem práce (využití didaktické techniky), zvyšování odbornosti (stáže vyučujících ve firmách) a v oblasti prevence rizikového chování. Školní plán DVPP je vypracován a plněn v závislosti na potřebách školy, vychází z nabídky vzdělávacích institucí i zájmu učitelů. Účinná podpora je poskytována začínajícím učitelům.

Materiální předpoklady. SOU se nachází v centru města, jeho součástí je historická budova Zeyerův dům s přístavbami. Škola vytváří podmínky pro potřeby teoretického i praktického vyučování. Má odbornou učebnu IKT s třiceti počítači a dataprojektorem, ve všech třídách je nový nábytek s výškově nastavitelnými židlemi a stoly. Projekt EU peníze středním školám pomůže škole zkvalitnit vybavení moderními technologiemi (nákup serveru, interaktivní tabule apod.). Pracoviště odborného výcviku jsou průběžně doplňována novou technikou (cukrářská pec, pracovní stoly se svěráky). Škola využívá k odborné výuce dvě cvičné kuchyně, dílny, vlastní školní zahradu a vlastní školní cukrárnu, nezbytnou součástí pro zajištění praktické výuky jsou pracoviště smluvních partnerů. Pozornost by si zasloužilo zlepšení zázemí a vybavenosti pro učitele. Nedaleká budova domova mládeže se školní jídelnou mají standardní vybavení a od poslední inspekční činnosti došlo k celkové obnově zařízení. Tělocvičnu si musí škola pronajímat (TJ Sokol). Ke zlepšení materiálních podmínek školy přispívá produktivní činnosti žáků (prodej výrobků oboru cukrář a zahradník). SOU zajišťuje bezpečné prostředí při všech činnostech pořádaných školou, učitelé dbají na pravidelné proškolení v pravidlech BOZ a PO. Kniha úrazů i záznamy o úrazech jsou řádně vedeny. Materiální předpoklady školy umožňují plnit cíle vzdělávání stanovené v ŠVP.

Finanční předpoklady. Finanční předpoklady školy k zabezpečení školního vzdělávacího programu byly hodnoceny za poslední kalendářní roky, tj. 2008 až 2010. Ve sledovaném období škola hospodařila s finančními prostředky státního rozpočtu poskytnutými na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy, s příspěvkem na provoz od zřizovatele a s vlastními příjmy. Na základě posledních úprav rozpočtů přímých výdajů na vzdělávání měly tyto zdroje financování stoupající tendenci, což souviselo se zvýšením stavu žáků. V roce 2010 došlo ke zvýšení příspěvku na provoz od zřizovatele. Další financování školy bylo podpořeno finančními prostředky z rozvojových programů MŠMT. Tyto prostředky byly použity na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků a posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků. Škola se zapojila do grantových programů podporovaných Jihočeským krajem. Získala tak prostředky na grantový program „Podpora firem při přípravě učňů na povolání“. Zřizovatel (Město Vodňany) dále škole poskytl účelovou dotaci na projekt „Stipendijní program Města Vodňany pro žáky SOU Vodňany, Zeyerovy sady 43/II“. Na hospodaření se škola podílela i vlastními příjmy (výnosy z prodeje vlastních výrobků, pronájmy tříd, garáže a bytu školníka, stravování a ubytování). Ke zlepšení finanční situace využívá škola možnosti hospodářské činnosti (hostinská činnost, ubytovací služby). Ve sledovaném období výše přidělených finančních prostředků státního rozpočtu umožnila nákup učebnic a učebních pomůcek na standardní úrovni. Realizované další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v uplynulých třech letech též financováno z prostředků státního rozpočtu. Investiční výdaje na obnovu a rozvoj majetku byly použity z prostředků zřizovatele (nákup konvektomatu pro školní jídelnu, výměna oken ve škole a v domově mládeže, výměna vchodových a balkonových dveří v domově mládeže). Škola určuje priority podle rozpočtových možností a přijímá opatření v souladu se závěry vlastního hodnocení a vnitřní kontroly. Efektivně a hospodárně používá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Finanční prostředky poskytnuté škole umožňují realizaci školního vzdělávacího programu.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám zařazení do rejstříku škol a školských zařízení, priority vzdělávání se shodují s koncepčními záměry školy.

Posuzované školní vzdělávací programy jsou zpracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Průběh vzdělávání směřuje k rozvoji osobnosti žáka v souladu s profilací školy a se zásadami a cíli školského zákona. Rozvoji osobnosti žáků napomáhá pestrá nabídka aktivit domova mládeže.

Metody a formy výuky podporují rozvoj klíčových kompetencí a aktivní učení žáků, avšak míra aktivizace žáků je rozdílná, je ovlivněna také celkově nižší vybaveností moderními informačními technologiemi.

Při přijímání ke studiu, v průběhu vzdělávání i při jeho ukončování je dodržen rovný přístup ke vzdělání a jsou zohledňovány vzdělávací potřeby jednotlivce.

Škola provádí prevenci rizikového chování žáků, školních úrazů a školní neúspěšnosti. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků jsou zajišťovány při všech činnostech školy.

Řízení pedagogického procesu z hlediska plánování, organizace provozu i z pohledu kontrolního systému jsou na požadované úrovni. Kvalita řízení se pozitivně projevuje i v dobrých mezilidských vztazích a klimatu školy.

Spolupráce s partnery přispívá ke zkvalitnění podmínek vzdělávání a posiluje vzdělávací nabídku školy.

Škole se daří postupně zlepšovat materiální podmínky pro odbornou a praktickou výuku.

Finanční prostředky ve sledovaném období, personální a materiální podmínky vytvářejí předpoklad pro funkční chod školy a umožňují realizovat ŠVP.

Přílohy inspekční zprávy

Příloha 1: Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 21 České Budějovice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka V.I.

Mgr. Ludmila Hadravová, školní inspektorka V.I.

Mgr. Petr Jelínek, školní inspektor V.I.

Bc. Vladimír Štípl, kontrolní pracovník V.I.

České Budějovice dne 21. listopadu 2011

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Karel Pavlíček, ředitel školy V.I.

Vodňany dne 29. listopadu 2011

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.